

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa K. D. i R. D.
przeciwko K. P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 lutego 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 24 lipca 2019 r., sygn. akt IV Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje adw. N.Ś. ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w K. tytułem kosztów nieodpłatnej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powodów K. D. i R. D. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 24 lipca 2019 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania

przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Zdaniem skarżących zachodzi oczywista zasadność skargi, ponieważ zaskarżony wyrok rażąco narusza prawo materialne, tj. rozstrzygnięcie zostało oparte z pominięciem art. 86 § 1 k.c., podczas gdy w sprawie przepis ten winien znaleźć zastosowanie, ponieważ zachowanie pozwanej K. P. wypełnia definicję podstępów, o którym mowa w tym przepisie. Podnieśli, że pomimo dokonanych ustaleń faktycznych, z których bezsprzecznie wynika, że pozwana zataiła przez nimi informacje, które odwiodłyby ich od zawarcia umowy darowizny, sąd uznał, że ww. przepis nie znajdzie zastosowania.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje, że doszło w niniejszej sprawie do rażącego naruszenia prawa,

które skutkowałyby oczywistym uzasadnieniem skargi w ustalonym stanie faktycznym. Z lektury uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Okręgowy szczegółowo rozważył kwestię dotyczącą tego, czy skarżący w chwili zawierania umowy darowizny pozostawali w błędzie, w który wprowadzić ich miała podstępnie pozwana i uznał w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy, że nie wykazali oni tej okoliczności. Podkreślił, że aby pozwana mogła świadomie i umyślnie wprowadzić w błąd skarżących co do pochodzenia jej drugiego syna, musiałaby sama o tym fakcie wiedzieć, co nie miało miejsca. Wskazał, że pozwana nie ukrywała przed skarżącymi złych relacji z mężem, tym bardziej nie wprowadziła ich umyślnie w błąd, że ich małżeństwo jest zgodne i szczęśliwe. Sąd Okręgowy zaakcentował, że pozwana traktowała darowiznę jako rekompensatę za przekazane pieniądze, stąd nie miała powodów, by podstępnie wprowadzać teściów w błąd. Istota zarzutów, z którymi skarżący wiążą jej oczywistą zasadność, polega na zakwestionowaniu poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych i oceny dowodów. W postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, a podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Skarżący, polemizując z ustaleniami i oceną dowodów, zmierzają w istocie do zniweczenia publicznoprawnej funkcji skargi i wydania orzeczenia w interesie jednostkowym, w postępowaniu opartym na analizowaniu przeprowadzanych przed Sądami obu instancji dowodów. Analiza zatem wniosku na tle podstaw skargi oraz motywów zaskarżonego orzeczenia, nie prowadzi do oceny, iż Sąd Okręgowy ferując wyrok dopuścił się kardynalnych błędów, w stopniu przemawiającym za oczywistą zasadnością skargi.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącym z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 6 i § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz. U. 2019, poz. 18).

jw